

FRÅGA OMBUDSMANNEN

Har du en fråga om anställning, arbetsmiljö eller avtal?
Mejla: redaktionen@psykologtidningen.se

FOTO: JOHAN PAULIN

”Vem gör mitt jobb när jag jobbar fackligt?”

FRÅGA:

Jag funderar på att bli förtroendevald på min arbetsplats, men undrar hur jag ska få tid till uppdraget? Det är mycket att göra på jobbet och dessutom är jag småbarnsförälder. Vem gör mitt arbete under den tid som jag ägnar åt det fackliga engagemanget?

SVAR:

Att vara förtroendevald är ett spännande och viktigt uppdrag som ger möjlighet till inflytande, information och delaktighet i verksamhetens utveckling. Tidsbrist ska inte vara ett hinder för att engagera sig fackligt! Som förtroendevald har du rätt till ledighet för att kunna utföra ditt uppdrag. Det krävs att du arbetar hos en arbetsgivare med kollektivavtal och att du, genom Psykologförbundet, är anmäld som förtroendevald hos arbetsgivaren.

Dessutom ska du ha dina kollegors förtroende att företräda dem på arbetsplatsen. Om förutsättningarna är uppfyllda omfattas du av *Förtroendemannalagen* (FML). Lagen ger dig rätt till bibehållna anställningsvillkor om arbetet har direkt anknytning till den egna arbetsplatsen, till exempel förbereda och gå på förhandling, samverkan, medlemsärenden och fackliga kurser. Om arbetet inte direkt rör den egna arbetsplatsen, som internt fackligt arbete eller centrala fackliga uppdrag, har du rätt till ledighet men inte alltid lön från arbetsgivaren.

Därtill ger lagen skydd mot försämrade villkor till följd av det fackliga uppdraget. Lagen kompletteras av olika kollektivavtal inom olika sektorer, kontakta gärna oss om du vill veta mer om vad som gäller där du jobbar!

Hur mycket tid får du då ta i anspråk?

Eftersom det inte finns några regler som direkt avgränsar hur mycket tid som får tas i anspråk för det fackliga uppdraget rekommenderar vi att du i stället vänder på frågan. Fundera över hur mycket tid som du tror att du behöver. Tala därefter med din närmaste chef om hur förutsättningarna ser ut hos er. Enligt FML ska ledigheten för det fackliga uppdraget vara skäligen hänsyn till förhållandena på arbetsplatsen och inte förläggas så att den medför hinder för arbetet. Omfattning och förläggning

”Arbetet du utför ligger i arbetsgivarens intresse och det är därför viktigt att diskutera hur du ska avlastas tiden du ägnar åt uppdraget”

bestämmer parterna gemensamt, det vill säga du och arbetsgivaren. Tänk på att förutsättningarna kan se olika ut över tid och på olika arbetsplatser. Hur ser uppdraget ut, vilka ansvarsområden har du, och hur många kollegor representerar du? Är det något särskilt på gång på arbetsplatsen som gör att mer

tid behövs, eller rullar allt på som vanligt? Man kan komma överens om både tillfällig och fortlöpande ledighet. Det kan även vara bra att dokumentera överenskommelsen skriftligt.

Vem gör då mitt jobb under tiden? Tanken med att vara förtroendevald är inte att uppdraget ska ligga utöver dina ordinarie arbetsuppgifter, utan ingå i arbetstiden efter vad ni har kommit överens om ovan. Arbetet du utför ligger i arbetsgivarens intresse och det är därför viktigt att diskutera hur du avlastas under den tid du ägnar åt det fackliga uppdraget. Arbetsgivaren har det primära ansvaret för arbetsmiljön enligt arbetsmiljölagen. Det innebär även den sociala och organisatoriska arbetsmiljön – att ohälsosam arbetsbelastning inte uppstår. Vidare ska det finnas reella förutsättningar för en god balans mellan arbete och fritid. Arbetsgivaren ska även, enligt diskrimineringslagen, underlätta för anställda oavsett kön att förena arbete med föräldraskap.

Om du vill veta mer om vad ett fackligt engagemang kan innebära, eller hur du går till väga för att bli förtroendevald på just din arbetsplats, kontakta gärna oss!

ELINA EOS
Ombudsman

KALENDARIUM

September

Seniorerna Östra, *båtutflykt*
Seniorerna Södra, *utflykt*
Seniorerna Västerbottenregionen, *lunch*
Seniorerna Västra, *nyoperan "Familjen"*
Psykologerna för mödra- och barnhälsovård, *nationell konferens*, Östersund 21-23
Psykologscenen Bokmässan, Göteborg 22-25

Oktober

Seniorerna Södra, *föredrag* 5
Seniorerna Östra, *föredrag* 20
Seniorerna Västerbottenregionen, *lunch* 21
Seniorerna Västra, *föredrag* 26
November
Förbunds kongress 18-20